

Οδηγίες και Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες βασισμένες στο βιβλίο “Θες να παίξουμε;”

Το εικονοβιβλίο **Θες να παίξουμε;** στοχεύει να μεταδώσει σημαντικά μηνύματα σχετικά με την αξία της αποδοχής μέσω της συμπερίληψης, της διαφορετικότητας, της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μέσω του παιχνιδιού μεταξύ των παιδιών.

Τόπος δράσης είναι μια συμπεριληπτική και προσβάσιμη παιδική χαρά, όπου όλα τα παιδιά συνυπάρχουν και παίζουν μαζί αβίαστα και αρμονικά. Άλλοτε το ένα δίπλα στο άλλο κι άλλοτε μαζί, ανάλογα με την επιθυμία και την ανάγκη τους.

Σκοπός του βιβλίου είναι να δείξει ότι όλα τα παιδιά, με αναπηρία ή χωρίς, έχουν το νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στο παιχνίδι και στην πρόσβαση στο δημόσιο χώρο. Τα παιδιά είναι που μας δείχνουν τον δρόμο και καλούν τους ενήλικους να βρουν τρόπους να εξαλείψουν τα αρχιτεκτονικά και κοινωνικά εμπόδια (όπως προκαταλήψεις και στερεότυπα), ώστε να καταστεί δυνατή η συνύπαρξη σε ένα πλαίσιο ισότητας.

Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί στην τάξη όπου συνυπάρχουν μαθητές τυπικής ανάπτυξης και μαθητές με αναπηρίες;

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι κομβικός στην αξιοποίηση του βιβλίου, καθώς λειτουργεί ως γέφυρα ανάμεσα στο περιεχόμενο και στη βιωματική κατανόηση. Μέσα από κατάλληλες ερωτήσεις, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τη συμμετοχή όλων, αναδεικνύει τις αξίες που πηγάζουν από την αφήγηση και “καλλιεργεί” μια τάξη όπου κάθε παιδί νιώθει ότι ανήκει.

Η ενεργή εμπλοκή των παιδιών και η ασφαλής συνύπαρξη στη μαθησιακή διαδικασία ενισχύουν όχι μόνο τη γνωστική τους ανάπτυξη, αλλά και την κοινωνική και συναισθηματική τους ωρίμαση.

Έναρξη ανάγνωσης

Προτείνεται να μη δοθούν στα παιδιά συστάσεις ή επεξηγήσεις, απλώς να επισημανθεί ότι το βιβλίο χωρίζεται σε δύο μέρη. Προτείνεται, επίσης, να δοθεί επαρκής χρόνος σε κάθε σαλόνι, ώστε να προλάβουν να παρατηρήσουν, να συνδεθούν, να σκεφτούν, να επεξεργαστούν, να νιώσουν και να συγκρατήσουν τις εικονογραφικές λεπτομέρειες.

Έπειτα, παρατηρούμε κατά πόσο τα παιδιά αντιλαμβάνονται τη δομή. Το πιο πιθανό είναι να αρχίσουν να την αποκωδικοποιούν στις πρώτες σελίδες της αποκάλυψης. Αν αυτό δεν συμβεί, τα καθοδηγούμε να συγκρίνουν το πρώτο και το δεύτερο μισό, ώστε να αντιληφθούν πώς λειτουργεί η αφήγηση.

Δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οδηγιών

Δώρα Γεωργιάδου, Δασκάλα, MSc Πρώιμη Παρέμβαση, MSc Ειδική Εκπαίδευση
Σοφία Ζωράκη, Εκπαιδευτικός, MSc Διοίκηση Σχολικών Μονάδων, εξειδίκευση στην
Ειδική Αγωγή και Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Στέφανη Ναζίρη, Σχολική Ψυχολόγος Οικογενειακή/Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια,
Χριστίνα Σαρρή, Ψυχολόγος, Ομιλήτρια και Δημιουργός Περιεχομένου για θέματα τυφλότητας
Ελένη-Ειρήνη Σκαφιδά, MSc Κοινωνική Λειτουργός
Ηλιάνα Χριστοπούλου-Κουτάντζη, Ψυχολόγος

Στη συνέχεια

Προτείνεται να γίνει **μια συζήτηση σχετικά με τις προκλήσεις που όλοι αντιμετωπίζουμε στην καθημερινότητά μας**. Ο διάλογος αυτός μπορεί να εστιάσει σε θέματα που φωτίζει το εικονοβιβλίο αυτό αλλά μπορεί να πάρει και μια πιο ευρύτερη και ελεύθερη πορεία μέσα από τη συμμετοχή των παιδιών.

Προτείνεται να **μη δοθεί έμφαση μόνο στην ορατή διαφορετικότητα**.

Η κατανόηση της «αόρατης» διαφορετικότητας, βοηθά τα παιδιά να βλέπουν πέρα από αυτό που φαίνεται. (Για παράδειγμα κοινωνικό άγχος ή διαβήτης)

Η συζήτηση θα μπορούσε να περιλαμβάνει αναζήτηση τρόπων βοήθειας και υποστήριξης, ανάλογα με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο καθένας.

Μπορούμε να θέσουμε τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Πώς υποστηρίζουμε έναν άνθρωπο που αντιμετωπίζει δυσκολίες σε ένα μη προσβάσιμο περιβάλλον ;
- Σε ποιες περιπτώσεις είναι καλό να βοηθάμε έναν άνθρωπο που αντιμετωπίζει δυσκολίες;
- Ποιος είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος βοήθειας;
- Μήπως κάποιες φορές, ο άνθρωπος με αναπηρία μπορεί να τα καταφέρει μόνος του, χωρίς την υποστήριξη μας;
- Τι πιστεύετε; Ένας άνθρωπος με αναπηρία χρειάζεται βοήθεια ή υποστήριξη , ενθάρρυνση και προσβασιμότητα;
- Πώς είναι σωστότερο να προσεγγίζουμε ένα άτομο με αναπηρία;
- Πώς, άραγε, θα θέλαμε να μας συμπεριφέρονταν, αν είχαμε εμείς αναπηρία;

Μερικές ερωτήσεις μπορεί να λειτουργήσουν σαν ενεργοποιητές. (Π.χ. ,τα παιδιά που συμφωνούν να κάνουν ένα βήμα μπροστά ..)

- Πρέπει να μιλάμε στον συνοδό ή στο παιδί με αναπηρία; (π.χ. βλέπω ότι οι περισσότεροι από εσάς κάνατε ένα βήμα μπροστά και θα μιλούσατε στον φροντιστή. Γιατί;)
- Τι πιστεύετε; Είναι καλό να βοηθάμε αμέσως ή να ρωτήσουμε το άτομο με αναπηρία αν θέλει βοήθεια;
- Ποια θα ήταν η πρώτη ερώτηση που θα κάνατε σε ένα παιδί με αναπηρία;*

***(Πως σε λένε;).**

Συνήθως τα παιδιά εστιάζουν στην αναπηρία του παιδιού και ξεχνούν ότι είναι ένα παιδί όπως όλα τα άλλα)

Δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οδηγιών

Δώρα Γεωργιάδου, Δασκάλα, MSc Πρώιμη Παρέμβαση, MSc Ειδική Εκπαίδευση
Σοφία Ζωράκη, Εκπαιδευτικός, MSc Διοίκηση Σχολικών Μονάδων, εξειδίκευση στην
Ειδική Αγωγή και Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικοί Συνεργάτες

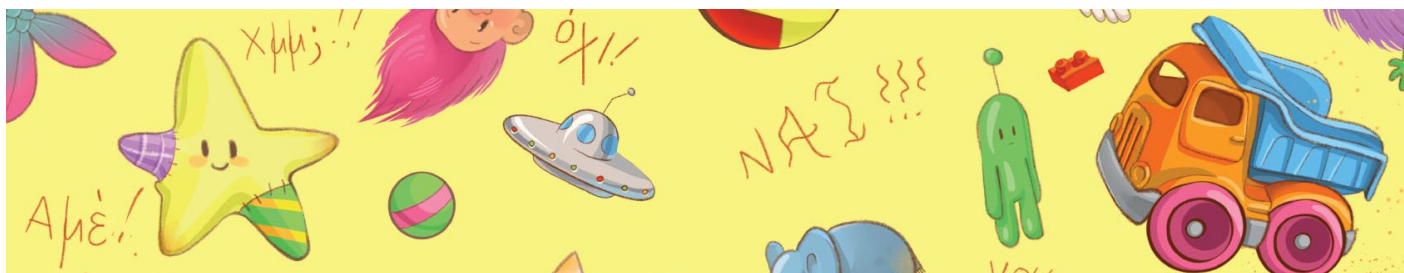
Στέφανη Ναζίρη, Σχολική Ψυχολόγος Οικογενειακή/Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια,
Χριστίνα Σαρρή, Ψυχολόγος, Ομιλήτρια και Δημιουργός Περιεχομένου για θέματα τυφλότητας
Ελένη-Ειρήνη Σκαφιδά, MSc Κοινωνική Λειτουργός
Ηλιάνα Χριστοπούλου-Κουτάντζη, Ψυχολόγος

Δραστηριότητες μετά την ανάγνωση

Οι ακόλουθες δραστηριότητες είναι ενδεικτικές και μέσω της διαφοροποιημένης προσέγγισης μπορούν να υλοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς ή τους φροντιστές σε κάθε τάξη, ανάλογα με τη σύσταση, με τις ανάγκες, τον ρυθμό και τη δυναμική της

Δραστηριότητες δραματοποίησης

- ▶ Παίζουμε όλοι μαζί - Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και παίζουν παιχνίδια ρόλων, όπου κάποιοι έχουν περιορισμούς (π.χ. δεμένα μάτια, δεμένα χέρια). Με αυτόν τον τρόπο, θα κατανοήσουν βιωματικά τις δυσκολίες των άλλων.
- ▶ Σενάρια φιλίας - Δίνεται σε κάθε ομάδα ένα σενάριο όπου ένα παιδί με αναπηρία θέλει να παίξει μαζί με τα υπόλοιπα παιδιά. Τα μέλη της κάθε ομάδας θα πρέπει να βρουν τρόπους, ώστε να το εντάξουν στο παιχνίδι.
 - Ο Α. είναι τυφλός. Στην αυλή, τα παιδιά παίζουν κρυφτό με ενθουσιασμό. Ο Α. πλησιάζει και εκφράζει την επιθυμία του να συμμετάσχει. Κάποιοι διστάζουν, γιατί δεν ξέρουν πώς να το οργανώσουν, ενώ άλλοι θέλουν να τον εντάξουν. Πώς μπορεί η ομάδα να προσαρμόσει το παιχνίδι ώστε ο Α. να συμμετέχει με ασφάλεια και χαρά; Μπορούν να χρησιμοποιήσουν ήχους ή φωνές αντί για οπτικά ερεθίσματα; Πώς νιώθει ο Α. όταν τον υποδέχονται με διάθεση συνεργασίας;
 - Η Δ. έχει έντονα ξεσπάσματα στην τάξη, ειδικά όταν νιώθει πίεση ή απογοήτευση. Κατά τη διάρκεια μιας δραστηριότητας ξεσπά, φωνάζει και πετάει το μολύβι της. Πώς μπορούν οι συμμαθητές και ο/η εκπαιδευτικός να ανταποκριθούν με κατανόηση; Πώς μπορεί η τάξη να μάθει να διαχειρίζεται τέτοιες στιγμές χωρίς αποκλεισμό ή στιγματισμό;
 - Η Μ. είναι ένα παιδί που μιλάει ελάχιστα ελληνικά. Στην τάξη, τα παιδιά εργάζονται ομαδικά για να φτιάξουν μια ιστορία. Η Μ. θέλει να συμμετάσχει, αλλά δυσκολεύεται να εκφραστεί. Πώς μπορεί η ομάδα να τη βοηθήσει να συμμετάσχει ισότιμα; Ποιοι τρόποι επικοινωνίας μπορούν να γεφυρώσουν τη γλωσσική απόσταση;
 - Ο Ο. κινείται με αμαξίδιο. Στην αυλή, τα παιδιά παίζουν ποδόσφαιρο, ενώ ο Ο. τους παρακολουθεί από μακριά και δείχνει να θέλει πολύ να παίξει κι εκείνος. Πώς μπορούν τα παιδιά να προσαρμόσουν το παιχνίδι ώστε να συμμετέχει ενεργά; Θα μπορούσαν να παίξουν με διαφορετικούς κανόνες ή να επιλέξουν ένα ομαδικό παιχνίδι με λιγότερη κίνηση και περισσότερο συντονισμό; Πώς επηρεάζει την ομάδα η παρουσία του Ο. και τι μαθαίνουν τα παιδιά μέσα από αυτή την εμπειρία;
 - Η Χ. είναι ένα παιδί με αυξημένο βάρος. Στην αυλή, η τάξη ετοιμάζεται για σκυταλοδρομία. Η Χ. διστάζει να συμμετάσχει, επειδή φοβάται τα σχόλια ή το ότι δεν θα τα καταφέρει. Πώς μπορούν οι συμμαθητές της να την ενθαρρύνουν; Πώς μπορεί να οργανωθεί το παιχνίδι ώστε να νιώθουν όλοι άνετα και ικανοί να συμμετάσχουν;
 - Η Ε. έχει αλωπεκία και δεν έχει μαλλιά. Στο διάλειμμα, τα παιδιά παίζουν κομμωτήριο, φτιάχνουν χτενίσματα και βάφουν τα μαλλιά τους. Η Ε. θέλει να συμμετάσχει. Κάποια παιδιά ξαφνιάζονται ή δεν ξέρουν πώς να την εντάξουν. Τι μπορούν να κάνουν ώστε το παιχνίδι να συμπεριλάβει τη φαντασία, τη δημιουργικότητα και την ποικιλομορφία; Πώς μπορούν να φτιάξουν «μαλλιά» από χαρτί, να σχεδιάσουν φανταστικά αξεσουάρ ή να παίξουν διαφορετικούς ρόλους όπου όλοι έχουν θέση;

Δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οδηγιών

Δώρα Γεωργιάδου, Δασκάλα, MSc Πρώιμη Παρέμβαση, MSc Ειδική Εκπαίδευση
Σοφία Ζωράκη, Εκπαιδευτικός, MSc Διοίκηση Σχολικών Μονάδων, εξειδίκευση στην
Ειδική Αγωγή και Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Στέφανη Ναζίρη, Σχολική Ψυχολόγος Οικογενειακή/Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια,
Χριστίνα Σαρρή, Ψυχολόγος, Ομιλήτρια και Δημιουργός Περιεχομένου για θέματα τυφλότητας
Ελένη-Ειρήνη Σκαφιδά, MSc Κοινωνική Λειτουργός
Ηλιάνα Χριστοπούλου-Κουτάντζη, Ψυχολόγος

Καλλιτεχνικές Δραστηριότητες

- Ζωγραφίζουμε τη διαφορετικότητα - Τα παιδιά δημιουργούν όλα μαζί μια αφίσα με συνθήματα και εικόνες που προάγουν τη συμπερίληψη.
- Το δέντρο της φιλίας - Κάθε παιδί γράφει σε ένα φύλλο χαρτί τι σημαίνει για εκείνο η αποδοχή και το προσθέτει σε ένα μεγάλο χαρτόνι-δέντρο.
- Ζωγραφίζουμε ατομικά ή ομαδικά την παιδική χαρά των ονείρων μας. Αφήνουμε τη φαντασία μας ελεύθερη και σχεδιάζουμε πρωτότυπες κατασκευές. Μπορούμε να βάλουμε λίμνες, ηφαίστεια κλπ. Παρουσιάστε τις ιδέες σας μεταξύ σας! Μπορούμε να φτιάξουμε όλοι μαζί μια μακέτα με τις ιδέες εκείνες που μας άρεσαν περισσότερο.

Γλωσσικές Δραστηριότητες

- Αλλάζω την ιστορία - Τα παιδιά διαβάζουν το βιβλίο και φαντάζονται τι θα γινόταν αν κάποιο παιδί δεν δεχόταν να παίξει με τους άλλους. Πώς θα μπορούσε να αλλάξει η ιστορία;
- Φτιάχνουμε το δικό μας παραμύθι - Όλοι μαζί φτιάχνουμε μια ιστορία όπου οι ήρωες αντιμετωπίζουν προκλήσεις και μαθαίνουν να αποδέχονται ο ένας τον άλλον άνευ όρων.
- "Συμπεριληπτική παιδική χαρά", " προσβάσιμη παιδική χαρά"
-Τι σημαίνουν οι όροι;
-Υπάρχει συμπεριληπτική παιδική χαρά στην Ελλάδα; Στην πόλη σας;
- Έρευνα στους ιστότοπους. Χωριζόμαστε σε ομάδες και κάνουμε την έρευνα μας στους ιστότοπους που μας έχουν δοθεί, σχετικά με τους δόκιμους όρους που χρησιμοποιούνται για τα άτομα με αναπηρία. Παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα στην ομάδα. Μπορούμε ακόμα να φτιάξουμε μια αφίσα, ώστε να ενημερωθεί ολόκληρη η σχολική κοινότητα ή ακόμα καί ένα σύντομο βίντεο!

Δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οδηγιών

Δώρα Γεωργιάδου, Δασκάλα, MSc Πρώιμη Παρέμβαση, MSc Ειδική Εκπαίδευση
Σοφία Ζωράκη, Εκπαιδευτικός, MSc Διοίκηση Σχολικών Μονάδων, εξειδίκευση στην
Ειδική Αγωγή και Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Στέφανη Ναζίρη, Σχολική Ψυχολόγος Οικογενειακή/Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια,
Χριστίνα Σαρρή, Ψυχολόγος, Ομιλήτρια και Δημιουργός Περιεχομένου για θέματα τυφλότητας
Ελένη-Ειρήνη Σκαφιδά, MSc Κοινωνική Λειτουργός
Ηλιάνα Χριστοπούλου-Κουτάντζη, Ψυχολόγος

Κινητικές Δραστηριότητες

- ▶ **Παιχνίδια προσαρμογής** - Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες, που στη συνέχεια θα αλλάξουν): Μια με παιδιά που έχουν συγκεκριμένες δυσκολίες και μια με παιδιά χωρίς δυσκολίες. Για να ορίσουμε τις δυσκολίες που θα έχει κάθε παιδί, γράφουμε χαρτάκια στα οποία τις ονοματίζουμε).

Κάθε παιδί από την ομάδα με τις δυσκολίες καλείται να τραβήξει ένα χαρτάκι, ώστε να καθοριστεί ο ρόλος του στο παιχνίδι. Στη συνέχεια, τα παιδιά καλούνται να παίξουν κλασικά παιχνίδια (π.χ. κυνηγητό, τυφλόμυγα) και να προσαρμόσουν τους κανόνες, ώστε να μπορούν να παίξουν όλα ανεξαιρέτως.

- ▶ **Το μαθησιακό ταξίδι** - Ένα παιχνίδι διαδρομής όπου τα παιδιά περνούν από «δοκιμασίες» σχετικές με τις αναπηρίες (π.χ. καλούνται να περάσουν ένα εμπόδιο με κλειστά μάτια ή να προσπαθήσουν να περιγράψουν ένα αντικείμενο με παντομίμα.).

Συζητήσεις και κοινωνικο-συναισθηματικές δραστηριότητες

- ▶ **Κουτί των συναισθημάτων** - Κάθε παιδί γράφει σε ένα χαρτί πώς νιώθει όταν κάποιος το αποδέχεται ή το απορρίπτει αντίστοιχα, το διπλώνει και το ρίχνει σε ένα κουτί. Στο τέλος, ανοίγουμε το κουτί, διαβάζουμε ανώνυμα τις απαντήσεις και συζητάμε.
- ▶ **Η δύναμη των λέξεων** - Όλη η τάξη προτείνει φράσεις που ενθαρρύνουν τη συμπερίληψη και βρίσκει τρόπους να τις χρησιμοποιεί καθημερινά.
- ▶ **Διαλέγουμε έναν ήρωα / μια ηρωίδα του βιβλίου που θα θέλαμε να γνωρίσουμε.** Ας τον καλέσουμε στο πάρτι μας και ας σκεφτούμε τι θα κάνουμε για να νιώσει ευπρόσδεκτος/η και να περάσει καλά! Γράφουμε τις σκέψεις μας και τις μοιραζόμαστε με την ομάδα!

Δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οδηγιών

Δώρα Γεωργιάδου, Δασκάλα, MSc Πρώιμη Παρέμβαση, MSc Ειδική Εκπαίδευση
Σοφία Ζωράκη, Εκπαιδευτικός, MSc Διοίκηση Σχολικών Μονάδων, εξειδίκευση στην
Ειδική Αγωγή και Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Στέφανη Ναζίρη, Σχολική Ψυχολόγος Οικογενειακή/Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια,
Χριστίνα Σαρρή, Ψυχολόγος, Ομιλήτρια και Δημιουργός Περιεχομένου για θέματα τυφλότητας
Ελένη-Ειρήνη Σκαφιδά, MSc Κοινωνική Λειτουργός
Ηλιάνα Χριστοπούλου-Κουτάντζη, Ψυχολόγος